

FUTHARK Futhark

Verenigingsblad van de Scandinavische Vereniging Groningen

BESTE LEDEN,

Deze Futhark verschijnt iets later dan u van ons gewend bent. De eerste bijeenkomsten van het najaarsseizoen liggen immers al weer achter ons. Op 29 november jl. was Jelle Werkhoven te gast om te vertellen over de offshore-werkzaamheden van Mærsk. En eerder dit najaar, op 16 oktober jl., was een aantal van onze leden aanwezig bij de Literaire Poolnacht die werd georganiseerd door de afdeling Scandinavische Talen en Culturen en het Arctisch Centrum van de Rijksuniversiteit Groningen. Het thema van de avond was 'Groenland'. Onder leiding van schrijfster Joyce Roodnat vertelden de Groenlandse dichteres Katti Frederiksen, de Deense schrijver Kim Leine en de Nederlandse dichter Remco Ekkers over de invloed van Groenland op hun werk. Daarnaast droegen de auteurs in het Groenlands, Deens, Engels en Nederlands voor uit eigen werk. Het was een geslaagde, veelzijdige avond. Al met al een fraai initiatief van het Arctisch Centrum en de afdeling Scandinavische Talen en Culturen.

Helaas werd onlangs bekend dat diezelfde afdeling Scandinavische Talen en Culturen gekortwiek gaat worden. De faculteit Letteren van de RUG kondigde aan dat een aantal talenstudies vanwege bezuinigingen geschrapt of samengevoegd moet worden. Dit heeft onder meer tot gevolg dat de talen Deens, Noors en Fins vanaf 2013 niet meer zullen worden aangeboden aan de RUG. De medewerkers van de opleidingen hebben geschokt gereageerd op dit besluit. Het persbericht dat zij naar aanleiding van dit nieuws hebben verstuurd, kunt u verderop in deze Futhark lezen. Er is ook een online petitie gestart om te proberen de talen te behouden. De petitie, die al meer dan 4000 keer is getekend, is te vinden op:

www.gopetition.com/petitions/save-languages-in-groningen.html

Ondanks dit vervelende nieuws is er de komende tijd ook veel fraais te verwachten op Scandinavisch gebied. Zo is in het Groninger museum een tentoonstelling over Scandinavische kunst geopend en verschijnen binnenkort enkele nieuwe boeken bij uitgeverij Wilde aardbeien. In deze Futhark kunt u daar meer over lezen. Het bestuur van de vereniging wenst u hele fijne kerstdagen, een gezellige jaarwisseling en natuurlijk alvast het beste voor 2013 waar we u vaak hopen te mogen begroeten bij onze bijeenkomsten.

INHOUD

<i>Terugblik</i>	
29 november 2012	3
<i>Aankondiging</i>	
Decemberbijeenkomst	4
<i>Kennismaking</i>	
Nieuwe bestuurslid	5
<i>Rubriek</i>	
Het Scandinaviëgevoel van...	6
<i>Persbericht</i>	
Rijksuniversiteit Groningen sluit poort naar het Noorden	7
<i>Verenigingsinformatie</i>	
Contributie & colofon	8

'De offshore-activiteiten van het Deense bedrijf Mærsk'

Door dhr. Jelle Werkhoven

Op 29 november was de heer Jelle Werkhoven te gast om te vertellen over de offshore-activiteiten van het Deense bedrijf Mærsk.

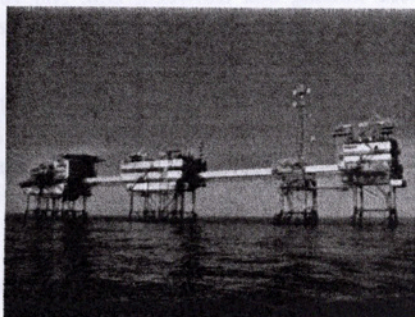
De heer Werkhoven vertelde dat hij als nautisch consulent onder andere voor Mærsk betrokken is bij de olie- en gaswinning op de Noordzee. Op zo'n 220 kilometer ten westen van Esbjerg bevindt zich het Deens continentaal plat waar vooral door Mærsk Olie og Gas A/S gas en olie wordt gewonnen.

Aan de hand van indrukwekkende foto's vertelde Jelle Werkhoven aan de aanwezigen wat het verschil is tussen een olieplatform en een productieplatform. Daarnaast liet hij zien hoe het plaatsen van zo'n platform in zijn werk gaat. Hij vertelde onder meer hoe met behulp van de Thialf, het grootste kraanschip ter wereld van Heerema Marine Contractors, de verschillende onderdelen midden op de Noordzee op hun plek worden gezet. Enthousiast schetste Jelle Werkhoven hoe immens groot de verschillende onderdelen van een platform zijn en hoeveel erbij komt kijken om alles op de juiste plek te krijgen, in sommige gevallen zelfs tot op de millimeter nauwkeurig. Tot slot werd stil gestaan bij de logistiek van mensen en materieel.

Het grootste kraanschip ter wereld

Productieplatform

Het was een geslaagde avond over een voor onze vereniging niet zo gebruikelijk, maar desalniettemin zeer interessant onderwerp.

Decemberbijeenkomst

15 december 2012

Op zaterdag 15 december komen we samen voor een gezellige decemberbijeenkomst. Zoals we in het verleden al eerder hebben gedaan, is het ook dit jaar de bedoeling dat iedereen iets lekkers te eten meeneemt. Dit mag iets hartigs of zoets zijn, en iets in de sfeer van de decembermaand of iets Scandinavisch is natuurlijk extra leuk. De vereniging serveert warme glögg, koffie en thee.

Tijdens deze middag krijgen we ook een voorproefje op een nieuwe bundel met Noorse volkssprookjes van Christer Asbjørnsen en Jørgen Moe die in december zal verschijnen. Het boek, getiteld *De kat van Dovre. En andere Noorse volkssprookjes*, is de eerste Nederlandse vertaling van de sprookjes van Asbjørnsen en Moe en zal worden voorzien van de oorspronkelijke illustraties. De bundel zal verschijnen bij uitgeverij Wilde aardbeien van het Scandinavisch Vertaal- en Informatiebureau Nederland (SVIN). De vertaling is verzorgd door Carla Joustra, Lucy Pijtersen en Kim Snoeijs en de vertalers zullen deze middag ook aanwezig zijn. Als voorproefje op het verschijnen van de bundel zullen er enkele sprookjes worden voorgedragen.

De bijeenkomst vindt plaats bij het Scandinavisch Vertaal- en Informatiebureau Nederland (SVIN) aan de Westerkade 16-4 in Groningen (schuin tegenover Mediamarkt Groningen). Er is parkeergelegenheid tegenover het SVIN in de parkeergarage Q-park Westerhaven. De bijeenkomst begint om 16.00 uur.

NIEUWE UITGAVEN BIJ WILDE AARDBEIE

Naast de bundel met Noorse volkssprookjes zullen er de komende tijd nog twee nieuwe titels verschijnen bij Uitgeverij Wilde aardbeien. Op de planning staan *Herinneringen aan mijn rampspoed*, de vertaling van *Jammers Minde* van Leonora Christina Ulfeldt in een vertaling van Jan Baptist en *De vader*, de vertaling van *Fadren* van August Strindberg in een vertaling van Cora Polet.

Op www.wildeaardbeien.nl vindt u meer informatie over de uitgeverij.

NIEUW BESTUURSLID

Tom Schilder

Beste medeleden,

Mijn naam is Tom Schilder en ik ben sinds de vorige ALV lid van het bestuur. Dat laatste is de aanleiding om mij hierbij kort voor te stellen.

Mijn kennismaking met 'het Noorden' bestond uit een bezoek aan Jutland in 1981, een kennismaking die zo goed beviel dat ik vier jaar later Deens ben gaan studeren. Dat heb ik van 1985 tot 1992 gedaan, mijn derde jaar aan de universiteit van Odense (op Fyn).

Na mijn afstuderen is mijn loopbaan nogal fragmentarisch geweest zonder nadruk op de Scandinavistiek, met uitzondering van een periode van vertalen voor en bij vertaalbureau FAX (rond 1996) en het vertalen van een roman, zo'n vier jaar geleden.

Mogelijk brengen mijn bestuurlijke activiteiten het Noorden weer wat dichterbij en ik hoop dat zij voor de vereniging vruchtbaar mogen zijn. Tenslotte hoop ik u allen spoedig op een van de verenigingsavonden te ontmoeten.

Mededeling

TENTOONSTELLING 'NORDIC ART'

Op 9 december jl. is in het Groninger museum de tentoonstelling 'Nordic Art 1880-1920' geopend. De tentoonstelling wordt door het museum omschreven als 'een ode aan de volken en culturen van de Noordse landen'. Tijdens de tentoonstelling staat de Noord-Europese schilderkunst uit de negentiende en twintigste eeuw centraal. Er zijn onder meer werken te bewonderen van Johan August Strindberg, Anna Ancher, Harald Slott Møller en L.A. Ring (zie afbeelding hiernaast). De tentoonstelling, die nog t/m 5 mei 2013 te zien is, is samengesteld door David Jackson, Hoogleraar Russische en Scandinavische Kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Leeds. Kijk ook op www.groningermuseum.nl

HET SCANDINAVIËGEVOEL VAN...

Berthe Phia Hoogendoorn

Mij werd gevraagd iets te schrijven over mijn Scandinaviëgevoel. Dat valt niet mee. Ik heb heel lang geleden, in de jaren '80 van de vorige eeuw, 'Scandinavische talen en hun letterkunde' gestudeerd met Zweeds als hoofdvak. Na deze periode heb weinig gedaan wat met Scandinavië te maken had, dus waar zal ik over vertellen? Tja, waar denk je aan als je als je aan Scandinavië denkt?

Net als iedereen: aan rust en ruimte. Ha! Er komt een kreet in mij naar boven die ik vroeger altijd zo mooi vond: *koppla av*. Ik zou me niet steeds zo druk moeten maken en eens wat vaker een moment rust moeten nemen, even "afkoppelen". Het helpt wel door aan Scandinavië te denken: als je daar bent voel je een weldadige rust over je komen. Het gejaagde gevoel glijdt van je af. Even denken aan die ruimte, de heldere kleuren, mensen die een stuk relaxter zijn dan ik... 'Even proberen te ademen en denken via je hart', zegt een vriendin van mij. Ik zie meer mensen om mij heen die dat proberen te doen. (Zou 21 december a.s. dus inderdaad een soort omslagpunt worden?)

Deze vriendin, die destijds net bij de politie zat, dacht ook zeker met haar hart toen ze 25 jaar geleden naar Zweden ging. Haar zeilreis naar Guernsey en Jersey kon opeens niet doorgaan. Ze ging toen met een ander gezelschap naar Stockholm, wat haar lang niet zo leuk leek. Maar er bleek een hele leuke kerel in de groep te zitten! Ook Stockholm was prachtig! Met een topzeilschoener, hier gebouwd bij Pattje, is het gezelschap vanaf Stockholm langs de scheren en naar Gotland gevaren. Op een ansichtkaart naar huis schreef deze kerel dat hij 'een bijzonder aangename aanvaring met de politie' had gehad. Later zijn ze nog eens getweeën naar Zweden gegaan en heeft hij haar in Karlskrona ten huwelijk gevraagd.

Ik ben lang niet in Scandinavië geweest, maar proef nog af en toe de sfeer in boeken. Met veel genoegen lees ik de boeken van Torgny Lindgren. In de spannende boeken van Åsa Larsson komt de sfeer van Noord-Zweden goed tot uitdrukking.

Ik wens iedereen een fijne decembermaand. Ik heb in het weekend weer mijn eerste pan *glögg* gemaakt van dit seizoen. Heerlijk met rozijnen, geschaafde amandelen en aquavit (geen Norrlands...)

RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN SLUIT POORT NAAR HET NOORDEN

De afdeling Scandinavische Talen en Culturen van de Rijksuniversiteit Groningen waar de talen Deens, Noors en Zweeds gedoceerd worden, is door ministeries, culturele instituten en vakgenoten in de Scandinavische landen als een expertisecentrum aangemerkt. Het instituut heeft een sterke internationale uitstraling en in de Noordelijke regio heeft het de functie van 'the gateway to the North'. Bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) heeft de afdeling een uitstekende reputatie. Verschillende onderzoeksprojecten worden door NWO gefinancierd en de medewerkers van de afdeling worden regelmatig gevraagd in beoordelingscommissies zitting te nemen en referentenrapporten te schrijven. De staf heeft met beperkte middelen (1,4 fte geoormerkte onderzoekstijd) sinds 2010 vijf promoties gerealiseerd, in de komende drie jaar zullen er nog eens negen volgen. De afdeling is een 'goudhaantje dat met zeer beperkte middelen een gigantische output heeft', zoals een buitenlandse collega het verwoordde.

Toch heeft de Rijksuniversiteit van Groningen ervoor gekozen om de talen Deens en Noors af te stoten, een besluit dat grote gevolgen voor de Scandinavistiek kan krijgen. De beslissing heeft onder andere als consequentie dat de 'Nachwuchs' van zijn toekomst is beroofd. Het besluit zal, als het van kracht wordt, ook gevolgen hebben voor de werkgelegenheid. De afdeling heeft uitstekende vertalers opgeleid – in de noordelijke regio hebben veel vertaalbureaus oud-studenten in dienst. Een grote uitgeverij als De Geus brengt vertalingen van Scandinavische auteurs uit die bijna allemaal door vertalers worden gemaakt die in Groningen zijn opgeleid.

Andere sterke punten die de afdeling een uitstekende naam hebben bezorgd zijn: het interscandinavische perspectief in onderwijs en onderzoek (de afdeling had als eerste een interscandinavische profilering in de master aangebracht, die nu in de Scandinavische landen is overgenomen); ERASMUS-studenten die in Scandinavië vanwege hun uitstekende taalbeheersing zeer hoog aangeschreven staan, en de vele symposia die worden georganiseerd met partners binnen en buiten de universiteit, onder meer het Groninger Museum en de Scandinavische ambassades. Voor het uitdragen van de Scandinavische cultuur in Nederland heeft de afdeling al vele subsidies ontvangen van Scandinavische bedrijven en instanties, o.a. de Noordse Raad. Het spreekt ook voor zich dat medewerkers van de afdeling regelmatig door de pers worden benaderd voor informatie over Scandinavië.

Lees verder op de achterkant.

Wat levert de bezuiniging bij Scandinavistiek op? Bijna niets, de faculteit bezuinigt er slechts 0,4 fte – dat is minder dan een halve baan – aan onderwijsformatie mee, maar verliest daarvoor wel een expertise-centrum van naam en faam met een grote output. Die expertise werd met ingang van september 2012 gebundeld in de nieuwe opleiding Europese Talen Culturen. Deens en Noors zijn in deze nieuwe opleiding, naast het Zweeds, onmisbaar voor het Scandinavische perspectief: de historische Groningse poort naar het Noorden.

Namens de afdeling Scandinavische Talen en Culturen, Rijksuniversiteit Groningen, Hinka Alkema, Petra Broomans, Charlotte Gooskens, Janke Klok en Muriel Norde.

CONTRIBUTIE 2012

Denkt u eraan uw contributie voor het jaar 2012 te betalen mocht u dit nog niet gedaan hebben?

€ 15,00 voor individuen
€ 22,50 voor paren
€ 7,50 voor studenten

We verzoeken u het bedrag dat voor u van toepassing is over te maken op rekeningnummer 3308305
t.n.v. Scandinavische Vereniging te Groningen o.v.v. uw naam.

Mocht u reeds uw contributie hebben betaald, dan kunt u dit verzoek uiteraard negeren.

Alvast bedankt!

COLOFON

Dit blad is een uitgave van de Scandinavische Vereniging Groningen

De redactie bestaat uit het bestuur van de vereniging
Janke Klok (voorzitter)
Frank Houwaard
(penningmeester/secretaris)
Christa Nagel
Tom Schilder
Sandra Westerhof

Het blad wordt gratis verspreid onder alle leden van de Scandinavische Vereniging Groningen

Het lidmaatschap van de vereniging kost per jaar (prijzen in 2012)
€ 15,00 voor individuen
€ 22,50 voor paren en
€ 7,50 voor studenten

Wij zijn te bereiken per post:
Hardewikerstraat 32
9712 GT Groningen

via e-mail:
scandinavischevereniging@home.nl

op internet:
www.scandinavischevereniginggroningen.net